

møtet overrakt en dirigentklubbe, som kretsens spillere mottok under NM av forbundets president. Av årsberetningen framgikk bl.a. at kretsens spillere har gjort seg særdeles godt bemerket ved N.M. i år.

Dette styret ble valgt: Henrik Furulund, Ottestad (formann), C. H. Amundsen, Elverum (nestform.), Arne Hoel, Ottestad (sekr. og kass.) Edv. Sterud, Løten og Gunnar Bahus, Romedal.

Etter forslag av O. Mathiassen ble besluttet opprettet en mesterkl. på 6 mann, samt to lavere kl. som spiller etter Monrads system.

Moelven sjakkklubb ble opptatt.

Ottestad sjakkklubb ble kretsleder både i kl. A og B. Kretslestrene i lyn: I kl. A, Edv. Sterud, Løten og i kl. B Sverre Moe, Lillehammer.

SØR-TRØNDELAG KRETS

har på kretstinget valgt dette styret: U. Tiller (form.), I. Grimstad (sekr.), A. Eikrem (kass.), L. Dariesen (viseform.), samtlige Trondheim. O. Henriksen, Orkanger, W. Knutsen, Ranheim og G. Nyrønnin-gen, Ålen.

Utfallet av kretskampepe ble:

1. pr. kl. A: Arbeidernes sjakkklubb. 1. pr. kl. B: Trondhjems sjakkklubb, 1. pr. kl. C: Sjakkklubben Jarl.

Etter delingen har kretsen nå ca. 110 medlemmer. Interessen for sjakken i Sør-Trøndelag er stigende, og alt skulle ligge vel tilrette for å gå en livlig sesong imøte. **Sekr.**

NARVIK SJAKKLUBB

har spilt pokalkamp mot Kiruna og seiret med 8-4, og hver klubb har

hver sin aksje. Det spilles nå en postmatch med sjakkklubben Rocaden, Stockholm, med et 12-manns lag med 2 partier på hver spiller. Klubbmesterskapet ble vunnet i kl. A av Eskild Kristensen. Kl. B: Egil Ekseth. Cupmesterskapet gikk også til Eskild Kristensen, etter å ha vunnet over Erling Svedenborg i finalen.

Følgende styre er valgt: Helge Paulsen (formann), Skjodulf Malm, Atle Rosvoll, Arthur Johnsen og Fritz Ryland.

ELVERUM SJAKKLUBB

holdt årsmøte 27. oktober. Til ny formann etter C. H. Amundsen, som frasa seg gjenvalg, ble valgt Evald Enger. Ca. femten mann har deltatt i sesongens turneringer. Klubbmester 1953 ble C. H. Amundsen. Klubben har spilt to vennskapskamper mot den nye Folldal Sjakkklubb. Elverum vant vårkampen i Elverum men tapte høstkampen i Folldal. Medlemmene har i den forløpne sesong kunnet glede seg ved å få spille med nytt sjakkmateriell (brikker, brett og ur).

INTERN. STUDENTTURNERING

En turnering i likhet med den som ble avholdt i Brussel i år, hvor Norge seiret, spilles i april neste år.

Betingelsene er at en er student og under 30 år. Forbundet ber evt. aspiranter til laget henvende seg til forbundet ved Per Lindblom. Evt. vil det da bli arrangert en uttakningskamp i februar-mars.

Centraltrykkeriet — Drammen

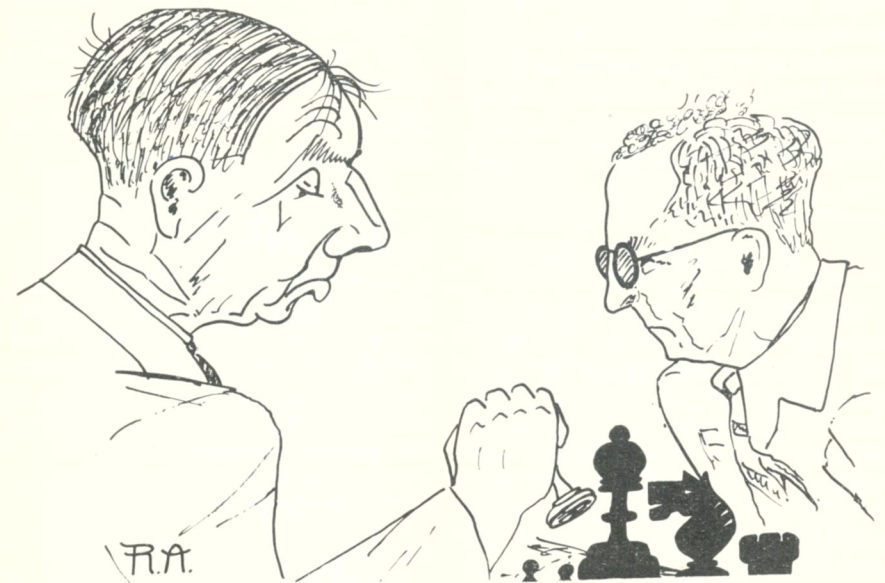
November 1953

Nr. 7

25. årgang

Norsk Sjakkblad

Av innholdet:

Referat fra Norgesmesterskapet.
Norges sjakkforbunds nye lover.

På kongressen i sommer var bladet igjen oppe til behandling, da det viser seg å være delte meninger om utgivelsen av bladet. Resultatet ble at Norsk sjakkblad heretter skal utkomme 4 ganger pr. år. Dessverre fikk redaktøren ikke rede på denne forandring før augustnummeret var utsendt og en del av septembernummeret satt. Derfor kommer stoffutvalget i dette nr. ikke til å passe siden bladet kommer så sjelden ut.

Med dette nr. fullfører Norsk sjakkblad sin 25. årgang. Det første nr. kom ut i 1906, så bladet har bare vært utgitt periodisk. Etter en god periode har nå bladet fått et tilbakeleslag igjen, men bladet har aldri

tidligere hatt så mange lesere som i år. Dette nr. sendes klubbene i antall av ca. 2.800.

Vi har mottatt en del innlegg fra lesere om bladsaken. En skriver bl.a. «For å sikre en mere regelmessig utgivelse av Norsk sjakkblad bør det på neste kongress fastsettes et bestemt beløp av kontingenten, som skal gå til bladet. Vi har jo fått kontingentforhøyelsen fra kr. 1,50 til kr. 5,00 for å kunne utgi et sjakk-tidsskrift.»

Da bladet ikke kommer igjen før i 1954, vil redaktøren benytte anledningen til å takke alle lesere og medarbeidere for året 1953.

Problemisten

Under forutsetning av regelmessig utgivelse fikk redaktøren hr. Blikeng til å la Problemisten gå inn i bladet vårt. Dette samarbeide har vært til gjensidig glede. Når Problemisten nå har måttet forlate oss, takker vi for samarbeidet.

Første nr. av Problemisten er nå kommet ut. Foruten problemstoff inneholder det partistoff. Problemisten vil bringe partier fra de siste turneringer, så de norske spillere som leser Problemisten også skal få anledning til å følge med i de siste teoretiske nyheter på åpningsområdet.

Problemisten koster kr. 8,00 pr. år. Sendes under adresse: **Problemisten, Drammen** eller bestilles på postkontoret på **postgiro nr. 463 34**.

PÅ OMSLAGET:

Under den nordiske sjakkongress i Esbjerg fikk Reidar Andersen, Fjellhamar, forevige presidenten Rolf Heiestad og sekretæren R. L. Henriksen. En ser her presidenten iferd med å «skru» inn en løper på f7 i en voldsom kongegambit.

BYKOVA NY VM.

VM for damer ble nå spilt i Leningrad. Elisaweta Bykova fra Moskva seiret over Rudenko med 8—6.

SIMULTANKAMPER.

Forbundet påtar seg å ordne med simultankamper for klubber som ikke ligger langt fra Oslo. Interesserte beskrive til forbundet.

Norges sjakkforbunds 33. kongress

Kongressen holdtes i Fredrikstad 4/7 1953 fra kl. 15 til kl. 22 i biblioteket i Fredrikstad og var arrangert av Fredrikstad sjakkklubb.

Presidenten, Rolf Heiestad, åpnet kongressen med noen velkomstord og ga så ordet til Erik Madsen som på byens ordførers vegne ønsket alle velkommen til byen. Presidenten takket så Madsen for de vakre ord.

Deretter gikk man over til dagsordenen. Fullmaktene til representantene var gjennomgått av styret, og B. Eckblad foreslo å velge 2 representanter til å godkjenne disse. Det ble så senere foretatt navneopp-

Dagsordenen ble så opplest.

Presidenten nevnte at kongressen i Skien 1952 hadde besluttet å sende en takkeskrivelse til Arne Krogdahl for hans uegennyttige arbeide for sjakklivet i Norge og at brevet var sendt.

Det var kommet en protest fra sjakkklubben Jarl, Trondheim, over at A. Eikrem ikke fikk spille i messterklassen.

Etter at et forslag om å bytte punkt 7 med punkt 9 på dagsorden var falt med 19 mot 11 stemmer, var denne godkjent.

Til valgkomité ble enstemmig valgt: V. Haasted, Oslo. A. Eikrem, Trondheim. R. Tunold, Bergen. Odd Navestad, Sarpsborg. Th. Pettersen, Drammen.

Arsberetningen ble så opplest av presidenten. Han leste også opp et forslag fra Stabekk sjakkklubb om overgang til kontingentmerker for medlemmene. Likeledes et brev fra forbundets revisor A. Krogdahl om at kontingenten til forbundet burde være betalt innen 31. mai, så regnskapet kunne sendes til klubbene før kongressen. Det var også kommet et brev om en internasjonal studentturnering.

H. Andersen presiserte at det var hos Oslo og omegn sjakkrets forbundet hadde leiet kontor.

B. Eckblad kritiserte at forbundet hadde tatt med i beretningen sjakktilstelninger som styret ikke hadde hatt noen befatning med, f. eks. turneringen i Fredericia, studentturn. i Brussel samt Euwes besøk i Norge.

Til dette svarte presidenten at sty-

Rolf Heiestad.

rop av representantene. Det var framme 40 representanter fra 24 klubber. 2 repr. møtte senere. Til kongressens sekretær ble valgt Harry Kongshavn, Oslo. Til dirigenter ble valgt Leif Sørensen, Fredrikstad og H. A. Andersen, Oslo.

ret ikke hadde tenkt å ta dette til inntekt for seg, og han framholdt at æres den som æres skulle.

Odd Navestad spurte etter samarbeidet med postsjakkforbundet. Visepresident Stenklev opplyste at det var sendt brev til postsjakkforbundet, men det var ikke kommet noe svar.

Navestad kjente ikke til at det var kommet noe brev til postsjakkforbundet og etterlyste dette.

R. Tunold kritiserte at X hadde svart på brev at turneringsledelsen avgjorde om en spiller skulle få spille i høyere klasse, og han mente at styret burde ha avgjort dette.

Presidenten redegjorde for uttaket til juniormesterskapet. Likeledes landskamper mot Sverige og Danmark, samt Nordisk turnering til Norge, og ville at kongressen skulle avgjøre dette.

Navestad ville vite hva som var gjort for å få støtte til sjakken, for eks. av tippemidler.

Presidenten svarte at han hadde snakket med statsministeren om bidrag. Likeså var det søkt om utlodning og om kongepokal, men alt var avslått.

Navestad takket for opplysningen, men mente at det var gjort for lite i så måte og at man burde søke pressens bistand.

Eckblad mente at presidenten ikke hadde utredet tilstrekkelig angående Nordisk turn. og landskampene mot Danmark og Sverige. Dette burde ikke overlates til kongressen å bestemme, men avgjøres av styret.

Cook kritiserte at det var for lite opplysninger om den Nordiske turn. i Esbjerg i år og at det ikke sto noe

i Norsk sjakkblad om hvem som kunne delta.

Presidenten svarte Eckblad, og etter en del debatt ble det enstemmig besluttet at landskampen mot Sverige skulle søkes gjennomført. — Landskampen mot Danmark skulle utsettes, og Nordisk turn. til Oslo neste gang.

Regnskapet ble så opplest av kassereren Gunnar Nilsen. Revisjonsprotokollen ble også opplest. Revisoren bemerket at regnskapet stemte med alle bilag som forelå, og anbefalte regnskapet godkjent. De påtalte at det var mange klubber som ikke hadde betalt sin kontingent. Kontingenten til Nordisk sjakkunion var heller ikke betalt eller avsatt.

Regnskapet for sjakkbladet var tungvint, og foreslo at dette burde omlegges.

Leif Sørensen framholdt at den innkomne kontingent ikke svarte til medlemstallet, og mente at medlemstallet var sunket på grunn av kontingentforhøyelsen.

Kassereren svarte på dette og henviste til at mange klubber ikke hadde betalt i tide. Han hadde også en mistanke om at klubbene forsøkte å snyte forbundet ved å oppgi for lavt medlemsantall.

Tunold mente at det gikk for meget av forbundets inntekter til Norsk sjakkblad og at dette måtte omlegges.

B. Eckblad savnet posten kontingent til Nordisk sjakkunion i regnskapet.

Kassereren sa at det ikke var kommet krav fra Nordisk, og den var derfor ikke betalt. Eckblad sa at det ikke var vanlig at det kom krav, og

at kontingenten burde vært betalt uten videre.

Dirigenten refererte brev fra Follo sjakkrets om at Norsk sjakkblad utgår som obligatorisk medlemsblad og går over til å bli obligatorisk meldingsblad for forbundet med en avgift av kr. 5,00 for alle lag og kretser tilsluttet forbundet.

Tunold foreslo at brevet forelages forbundsstyret og framlegges på neste kongress. Dette ble enstemmig besluttet.

Ragnar Fossum foreslo at Norsk sjakkblad skal komme ut med 4 nr. årlig, og dette ble vedtatt.

Forbundets revisor foreslo at for å få overensstemmelse mellom regnskap og lovene skulle kr. 500,00 overføres fra kapitalkonto til Norges sjakkforbunds fond. Til samme fond avsettes kr. 500,00 av neste års kontingent. Likeså foreslo han at regnskapet for Norsk sjakkblad omlegges i samarbeide med forbundets kasserer og revisorer. Begge forslag ble vedtatt.

H. Andersen overrakte det nyestyrte kr. 175,00 fra en komité som ble dannet på landsturneringen i Stavanger 1950. Styret hadde foreslått kr. 1.000,00 til årets landsturnering, og dette ble vedtatt.

Etter en times pause gikk man over til å behandle lovene. Det var et forslag fra komitéen ved B. Eckblad, Hans Solberg og Rolf Heiestad. Til dette hadde Oslo schakselskap levert inn til kongressen et delvis endret og forkortet forslag. R. Tunold ville ha utredet hva arbeidsområde forbundet har og hva klubbene har. Han ville også at kretsene selv skulle avgjøre om klubbene skulle være nødt til å stå tilsluttet

forbundet. Han foreslo også at forbundet skulle føre kartotek over resultatene i landsturneringene.

Ragnar Fossum mente at lovene måtte være så riktige som mulig.

Presidenten opplyste at det var kommet i rett tid et forslag fra D. Carl, Drammen, og hvorledes lovene burde være redigert.

Det ble enstemmig besluttet å legge selskapets forslag til grunn for debatten.

Lovene ble så behandlet og stemt over for hver paragraf. De lover som ble vedtatt var vesentlig etter komitéens og selskapets forslag med enkelte endringer etter forslag fra R. Tunold og R. Heiestad.

Det var kommet ansøking fra Drammens sjakkklubb og sjakkklubben «Tempo», Drammen om neste års kongress og landsturnering.

Da disse klubber ikke hadde kunnet bli enige om å arrangere dette i fellesskap, foreslo forbundsstyret at forbundet skulle arrangere turneringen i Drammen.

«Tempo» hadde en representant på kongressen som varmt talte sin klubbs sak. Drammen sjakkklubb hadde ikke sendt noen representant til kongressen, og resultatet ble at sjakkklubben «Tempo» fikk arrangementet med 25 stemmer. Drammen sjakkklubb 0 stemmer og forbundsstyrets forslag 4 stemmer.

Da tiden var langt framskredet og flere av representantene skulle reise, ble det så foretatt valg av nytt styre.

Her forelå nå valgkomitéens innstilling, som vesentlig ble fulgt.

(Styret som ble valgt, står bak i bladet.) Alle valg var enstemmig unntatt sekretæervalget. Her hadde

komitéen foreslått Ragnar Mørken, «Stjernen», og Rolf Heiestad gjenvalg på Henriksen. Henriksen fikk 17 stemmer og Mørken 12 stemmer.

Sjakkklubben «Jarl» søkte om bevilgning av kr. 300,00 til en juniorturnering. Det ble vedtatt at styret skulle hjelpe «Jarl» på beste måte.

Det ble bestemt ved akklamasjon at vinneren av dameklassen skulle få tittelen Norgesmester for damer og vinneren av juniorklassen få tittel Norgesmester for juniorer.

Turneringsreglementet ble vedtatt.

R. Tunold ønsket at Leif Jensen, Bergen, skulle få spille i mesterklassen. Dette ble også vedtatt. Det ble også bestemt at Støre skulle få spille i landslagsklassen etter de vedtatte regler.

Til turneringsleder ble godkjent Sten Smith, Fredrikstad.

Dagsorden var så ferdig. Pettersen, Drammen, takket på sin klubb «Tempo»s vegne kongressen for at den var overlatt landsturneringen neste år.

Leif Sørensen takket for dirigentplassen.

R. Heiestad avsluttet kongressen med takk til alle i styret og alle de som har vist positiv interesse for sjakken.

Leif Sørensen Henry A. Andersen
Harry Kongshavn

SJAKKFULK.

Skriv i dag til kassereren etter Norges sjakkforbunds vakre merke i sølv og emalje. Prisen er fremdeles bare **kr. 7,50.**

Så tipper vi litt

På frk. Anna E. Westerlunds initiativ ble det under landsturneringen igangsatt en tippekonkurranse. Denne innbrakte netto kr. 61,50 som forbundet har fått til disposisjon. Vi gir ideen videre, den er meget god og kan også hjelpe andre. Den gikk som bekjent ut på å tippe vinneren av alle grupper. Th. Pettersen vant og hadde som resultat 13 av 14 mulige.

Bergens Schakkklubb

holdt generalforsamling 10. sept., og det noe styret fikk følgende sammensetning.

Rolf Thunold, form. M. Andersen, varaform. H. K. Kaland, økonom., Kr. Andersen, sekr. Odd Gudersen, kasserer. Th. Bryhn, matr.forv. med Martin Lystad og Cato Larsen som varamenn.

På en klubbfest med premieutdeling den 6. juni ble J. Bruun Hanssen og Johs. Størdahl utnevnt som æresmedlemmer. Festen var i alle deler vellykket.

Høstturneringen er nå i full gang med 34 deltakere fordelt på de forskjellige klasser. I mesterklassen, som teller 10 mann, blir det spennende å følge med om fjorårets klubbmester, Per Ofstad, kan forsvare titelen idet han startet med tap i første runde.

Sekr.

Årets norgesmester for damer ble den dominerende spiller i Oslo damesjakkklubb, **fru Catharina Skjønberg**. Så lenge det ikke var egen dameklasse i NM. var interessen for vår største turnering ikke stor blant damene, da de ikke følte seg jevnbyrdige med det sterke kjønnnet på dette området.

Det første større innslaget av damer i klubbsjakk fikk vi i Bergen i 1920-årene. Således deltok det ikke mindre enn 61 damer i Bergen sjakkklubbs vårtturnering 1923. I Oslo kom ikke damene med av noen større betydning før i 1930-årene. Oslo damesjakkklubb (forbundets eneste) ble da stiftet etter initiativ av fruene Skjønberg og Schjelderup-Ebbe. Denne klubb har vært svært flink til å sende deltakere til N.M. etter at det ble opprettet egen dameklasse i 1938.

* *

«Gratulerer med norgesmesterskapet, fru Skjønberg. De har jo vunnet dette mesterskap en gang før?»

«Jo, jeg vant det første norgesmesterskap for damer som ble spilt i Grimstad 1938. På grunn av krigen ble det ikke spilt igjen før i 1946. Her ble jeg nr. 2, og hadde 7 seire, 2 remis og intet tap. Året etter i Kristiansand ble jeg igjen nr. 2. Siden har jeg ikke vært med før i år, og det lykkedes for meg igjen å vinne.»

Fru Skjønberg har vært uovervinnelig i klubben sin. Hun har deltatt i ca. 25 klubbturneringer og vunnet alle. Da en i 1935 begynte å spille om Osломesterskapet for damer, så vant hun det. Siden har hun vunnet dette mesterskapet i 1937,

1946 og 1950, og lynmesterskapet for Oslo har hun også vunnet mange ganger.

Dessuten har fru Skjønberg representert Norge i Fides VM. for damer i Polen 1935. Hun oppnådde 3 p. av 9 mulige (2 seire og 2 remis) og var 1/4 p. fra 6. plass. Hun spilte da remis mot Gerlecka, Polen, som ble nr. 2. (Se parti nr. 201).

I årene etter krigen har det ikke vært noen representant fra Norge i Fides turneringer, men bør ikke forbundet sende representanter, fru Skjønberg?

«Jeg synes at man bør sende en eller kanskje to representanter til damenes soneturnering. Den slags store turneringer er jo meget utviklende for spillestyrken. Man lærer også en viss turneringstaktikk, f.eks. kan det lønne seg å spille på remis.»

«Siden vi bare har en dameklubb her i landet, så vil det ha sin inte-

resse å høre hva vi bør gjøre for å få startet flere dameklubber, fru Skjønberg?»

«For å øke interessen blant damene her i landet synes jeg at man skal gjøre det samme som vi gjorde i Oslo i 1933. Det var et eller annet sjakkarrangement i Humlen, og så ble det avvertet etter damer også — om de ville møtes til en sjakkdyst. Det kom ganske mange. Jeg tror ca. 15 stk. De flinkeste fikk diplomer. — Dette ga støtet til at vi damer stiftet Oslo damesjakkklubb, som fremdeles trives. Vi har nå nettopp feiret vårt 20 års jubileum. Jeg mener at man skulle avvertre i de forskjellige aviser i de forskjellige byer her i landet og anmode damer om å møte opp til en sjakkamp. På den måten kan man kanskje få nok damer til å danne klubber utover landet.»

«Har De, fru Skjønberg, noe å fortelle de sjakkspillende damer fra Deres klubb?»

«Vi har regelmessig møter hver uke. Vi møtes hver onsdag kl. 19 hos vår elskverdige formann, fru T. Schjelderup-Ebbe i Eilert Sundts gt. 11. Vi holder klubbturneringer hver høst og vår. For å øke vår spillestyrke har vi damer nå begynt å invitere forskjellige herreklubber til oss. Vi er også blitt invitert igjen til de forskjellige klubber, og det mener jeg er den rette vei å gå for oss. — Flest mulig kamper med flinke herrespillere!»

Så håper vi at klubbformennene merker seg hva landets fremste sjakkspillere sier, og gjør et alvorlig forsøk — hver på sin plass — på å få damene med i klubbjakken, organisert i egne klubber.

Råd og vink

TÅRNSLUTTSPILL.

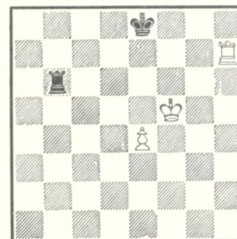
I praksis forekommer ofte tårnsluttspill: tårn mot tårn med bønder på begge sider. Dette sluttspill, særlig med ulikt bondeantall, kan være vanskelig å mestre, derfor vil vi nå i tiden framover bringe en artikkelserie om dette emne.

I disse sluttspill kommer tårnets særegne vesen mest klart fram. Tårnet kan en kalle sjakkspillet «tank». Først og fremst gjelder det å få mest mulig virkefelt for det. Den samme regel må vi ha klart for oss under hele spillet — for den gjelder for

alle offiserer. Sjakkmeister Tarrasch har formulert regel nr. 1: **Tårnet skal plasseres bak fribonden, såvel bak ens egen som motspillerens.** Dette kalles aktiv tårnstilling. Hvis tårnet kommer foran bonden, får vi passiv tårnstilling, som altså er en dårlig stilling. Regel nr. 2: **Kongen må ta aktivt del.** En må huske på at etter hvert som offiserene byttes ut, stiger kongens styrke. Regel nr. 3: **Gå til angrep.** Hvis en er posisjonelt eller materielt underlegen, må en gå til angrep, for det er først i angrep at tårnets store kraft kommer til sin fulle rett.

A. Tårn og bonde mot tårn.

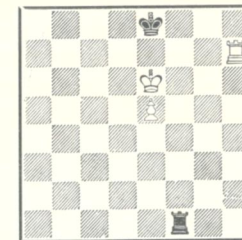
Denne stilling er som regel vinst, hvis en kan klare å holde motspillerens konge borte fra bondens forvandlingsfelt. Her er to stillinger som fører til remis, og som vi må merke oss.

1. e5, Ta6. Svart må hindre den hvite kongen i å komme foran bonden til e6. Svart må derfor holde tårnet på 6-radene helt til bonden er flyttet fram til den raden.

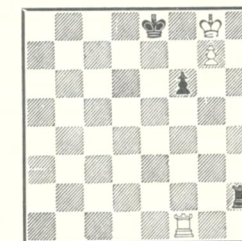
Da går tårnet ned på 1- eller 2-radene og sjakker kongen i ryggen. 2. Tb7, Tc6. 3. e6, Tc1! 4. Kf6, Tf1+ og svart fortsetter med sjakk til kongen har fjernet seg så langt fra bonden at den kan bli tatt. Denne stilling er bare remis for bonde på d- og e-linje og kalles **Philidors remisstilling**.

Men svart har likevel en sjanse til å holde remis enda om den hvite kongen har kommet foran bonden til e6. «En fribonde på d- eller e-linjen deler brettet i to ulike store halvdel. Sjansene til remis får en ved å holde kongen på den minste halvdel og gir sidesjakk med tårnet på den største halvdel.» (**Karsteds regel**.)

1. —, Kf8! kongen må gå til den minste halvdel av brettet. 2. Th3+, Kg7. 3. Te8, Ta1! Nå truer svart med sidesjakken Ta6+, Kf5; Kf7 remis, da den hvite kongen er drevet bort fra e6 (Philidors remisstilling). 4. Td8, Te1! kongen må ikke få anledning til å rykke fram. 5. Td5, Kf8! må hindre den hvite konge i å rykke fram til e7. 6. Kd7, Kf7. Remis, for bonden kan ikke rykke videre fram.

Når hvit behersker bondens forvandlingsfelt, kan han vinne ved hjelp av en manøver som mesteren Nimzowitsch kalte **brobygging**.

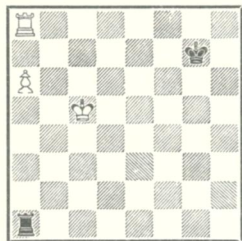

Denne stillingen kalles **Lucenas vinststilling**.

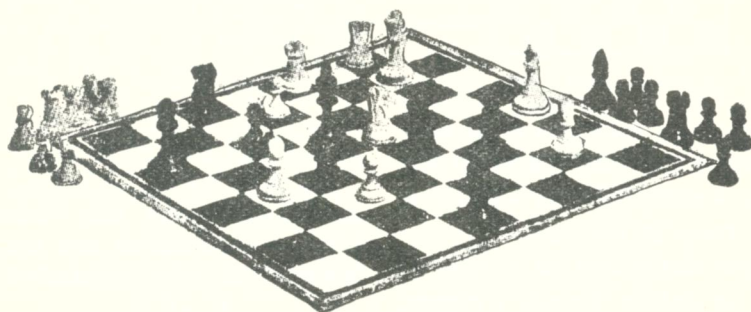
1. —, Th3 svart må holde seg på h-linjen for å hindre Th1 og Kh7. 2. Tf4, Th1. 3. Te4+, Kd7. 4. Kf7, Tf1+. 5. Kg6, Tg1+. 6. Kf6, Tf1+. 7. Kg5, Tg1+. 8. Tg4 og vinner.

En må være oppmerksom på at denne manøveren også kan skje både med løper og springer.

Hvis bonden er tårnbonde, er det som regel remis, men det er noen få unntakelser. Her er en stilling som en bør merke seg.

1. Kb6. På a7? er det remis for svart spiller da bare Kg7—h7—g7. Hvis den hvite kongen vil gå nærmere a7, så blir den sjakket bort igjen, og tårnet inntar igjen vakt-plassen på a-linjen. Tb1†. 2. Ka7! Tb2. 3. Tb8, Ta2. 4. Tb6, Ta1. 5. Kb7 og vinner.

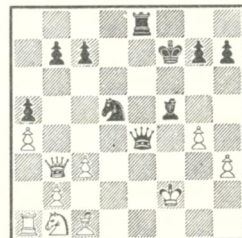
Nr. 198. Italiensk.

Spilt i Oslomesterskapet 1953, kl. B.

Aukrust

Bie

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lc4, Lc5. 4. c3, Sf6. 5. d3, d5. 6. exd5, Sxd5. 7. h3, Lf5. 8. 0—0, 0—0. 9. a4, a5. 10. Te1, Te8. 11. Lb5, Sde7. 12. Sxe5, Sxe5. 13. Lxe8?, Sxd3. Det beste er nok her 13. Txex5, og det kan da følge Ld6. 14. Lxe8, Lxe5. 15. Lb5. Hvit har erobret en bonde, men svart har nok tilstrekkelig kompensasjon for dette i et friere offiserspill. 14. Lxf7†, Kxf7. 15. Te2, Sxf2. 16. Db3†, Sd5. 17. Txf2, Lxf2†. 18. Kxf2, Dh4†. 19. g3, De4. 20. g4, Te8!

Slåes løperen, følger det matt i se-nest 8 trekk. Hvit slo da klokkeligen heller ikke løperen, men trakk sin dame for å forsvare seg mot mattangrepet. 21. Dd1, Se3. Den truede dame må flyttes, da 22. Lxe3 ikke du-ger p.g.a. matt eller dametap.

22. Df3, Sxg4†. 23. hxg4, De1†. 24. Kg2, Te2†. 25. Kh3, Tf2. Hvit må ka-

👑👑👑 Norges sjakkforbunds lover 👑👑👑

(Vedtatt 4. juli 1953)

§ 1.

Norges sjakkforbund er dannet av norske sjakkklubber. Forbundet er upolitisk og har til formål å øke interessen for sjakkspillet ved å utgi et sjakktidsskrift, arrangere matcher, turneringer, foredrag o.l. og bistå ved dannelsen av nye sjakkklubber.

Forbundet er medlem av Nordisk sjakkunion og Federation Internationale des Echecs. (F.I.D.E.)

§ 2.

Enhver norsk sjakkklubb kan bli medlem av forbundet med de plikter og rettigheter som forbundets lover gir, forutsatt at den samtidig slutter seg til sitt distrikts sjakkrets, hvis sådan finnes eller kan dannes.

Kretsens lover må være godkjent av forbundets styre.

Også enkeltpersoner kan opptas som medlemmer hvis det på deres hjemsted ikke er noen sjakkklubb som er tilsluttet forbundet.

§ 3.

Kontingenten for klubbmedlemmer fastsettes av kongressen. Den regnes etter medlemstallet pr. 1. januar og gjelder for kalenderåret. Den må være sendt til forbundets kasserer innen 31. mai samme år sammen med medlemsfortegnelse.

Betaler en klubb ikke kontingent i rett tid, eller misligholder den sine

forpliktelser på annen måte, kan forbundets styre vedta at klubben mister sitt medlemskap. Et slikt vedtak kan av klubben innankes for kongressen, men forbundsstyrets avgjørelse er i mellomtiden gjeldende.

§ 4.

Forbundets regnskapsår er fra 1. juni til 31. mai. Av de innkomne midler skal det hvert år avsettes minst kr. 500,00 til Norges sjakkforbunds fond.

§ 5.

Forbundet holder kongress hvert år. Kongressen er forbundets høyeste myndighet og består av representanter for klubbene, forbundsstyrets medlemmer og 1 representant for hver av kretsene.

Det er bare klubbene som gjennom sine representanter har stemmerett på kongressen. Klubbene har rett til å sende 1 representant for hvert påbegynt 25. medlem ifølge innsendte medlemsfortegnelse.

Ingen kan representere mer enn 1 klubb, og må ha vært medlem av denne i minst 3 måneder.

For å ha representasjonsrett, må klubbens forpliktelser til forbundet være i orden.

Kongressen kan oppnevne ett eller flere utvalg til å ta seg av spesielle saker. Medlemmene i slike utvalg har talerett i saker som angår utvalgets arbeide.

§ 6.

Kongressen holdes innen 15. september og om mulig i forbindelse med årets landsturnering. Den innkalles av forbundsstyret minst 13 uker før den skal holdes. Forslag som ønskes behandlet på kongressen, må være innsendt til forbundsstyret senest 10 uker i forveien.

Dagsorden og innkomne forslag må være sendt til klubber og kretser senest 6 uker før kongressen skal holdes.

§ 7.

På kongressen behandles:

1. Godkjenning av representantenes fullmakter.
2. Valg av sekretær for kongressreferat.
3. Valg av dirigent.
4. Årsberetning.
5. Regnskap.
6. Innkomne forslag.
7. Valg av president, visepresident, sekretær, kasserer og 3 styremedlemmer, samt 3 varamenn til styret. Valg av 2 revisorer med varamann.
8. Forslag om sted for neste års kongress (og Norgesmesterskaps-turnering).

§ 8.

Alle valg foregår ved skriftlig stemmegivning, medmindre det bare foreligger forslag på 1 kandidat. President, visepresident, sekretær og kasserer velges enkeltvis, og må for å bli valgt oppnå absolutt flertall. Oppnås ikke dette, finner omvalg sted mellom de to som fikk flest

stemmer. Hvis deretter stemmelikhet, foretas loddrekning.

Alle forslag må, såfremt intet annet er bestemt i lovene, oppnå alminnelig flertall for å bli vedtatt. Ved stemmelikhet ansees det som falt.

Forslag til lovendring som ikke er oppført på dagsordenen, kan ikke tas opp til behandling. Andre forslag som ikke står på dagsordenen, kan bare behandles når 3/4 av representantenes stemmer avgis for at det tas opp til behandling.

Utskrift av kongressens vedtak skal tilstilles klubbene og kretsene.

§ 9.

Ekstraordinær kongress kan innkalles av forbundsstyret, og skal innkalles når minst 1/5 av forbundets klubber forlanger det, — i begge tilfelle med 1 måneds varsel. Slik kongress kan bare behandle den eller de saker som nevnes i innkallelsen.

§ 10.

Forbundsstyret holder møte etter innkallelse av presidenten, dog minst 5 ganger i funksjonstiden. Dessuten skal møte holdes når minst 3 styremedlemmer forlanger det. Styret er beslutningsdyktig når 4 medlemmer er tilstede. Vedtak fattes med alminnelig stemmeflertall. Ved stemmelikhet gjør presidentens stemme utslaget. Over møteforhandlingene føres protokoll, hvorav gjenspart tilstilles samtlige styremedlemmer og varamenn. Styret er forbundets høyeste myndighet mellom kongressene.

§ 11.

Twistigheter mellom kretser og klubber kan innbringes for å avgjøres av forbundsstyret. Styrets avgjørelse kan innankes for kongressen.

§ 12.

Ønsker en klubb å melde seg ut av forbundet, skal den sende skriftlig melding herom til forbundsstyret, som skal bekrefte mottagelsen. Klubben må også sende melding til sin krets.

§ 13.

Medlem som skylder kontingent til en klubb tilsluttet forbundet, kan

ikke opptas eller stå som medlem av noen annen klubb i forbundet før nevnte forhold er ordnet.

§ 14.

Endringer i disse lover kan bare foretas på ordinær kongress, og må ha 2/3 flertall av de avgitte stemmer.

§ 15.

Forslag om oppløsning av forbundet kan bare behandles på ordinær kongress, og vedtak om dette må ha 3/4 flertall av de avgitte stemmer.

Blir oppløsning vedtatt, bestemmer kongressen over forbundets midler, som bare kan anvendes til fordel for sjakklivet i Norge.

Juleturnering

Norges Sjakkforbund arrangerer en turnering i Oslo i julen. Den går over to dager, nemlig 25/12 (ferdag) og 27/12 (søndag). Ved velvillig imøtekommenhet fra Oslo Schackselskaps side blir spillestedet i dets lokaler i Bogstadvn. 30. Turneringen starter begge dager kl. 10. Der spilles fire runder hver dag. Betenkingstiden er en time pr. parti uansett antall trekk. Der spilles etter Monrads system. Middagspause ca. 14,30 til 17. Klasser: Landslags- og Mesterkl. Her spiller alle som er registrert som mesterspillere i forbundet og Oslo krets. Avg. kr. 20,00. Klasse A. Alle andre, avgift kr. 15,-. Anmeldelse m. kontingent til For-

bundets kassererske Anna E. Westerland, Grønnegt. 8, v. 204, telefon 42 98 00 senest den 18/12. Premieutdeling søndag den 27/12, umiddelbart etter at turneringen er ferdig.

NORDISK TURNERING i Oslo 1955.

På den nordiske kongress i Esbjerg ble det vedtatt å henlegge neste turnering til Norge i 1955. Dette blir den femte i rekken her. Den første ble holdt i 1903, så i 1917, 1928 og 1939. Kongressen valgte Rolf Heiestad til formann og R. L. Henriksen til sekretær.

NORSK SJAKKBLAD

Offisielt organ og medlemsblad
for Norges sjakkforbund

Ansvarlig redaktør: Olav Åvitsland - Drammen.

NORGES SJAKKFORBUND

President: Rolf Heiestad, Hammersborg Torv 5 b, Oslo.
Visepresident: Otto B. Morcken, Hjelmsgt. 7a, Oslo.
Sekretær: R. L. Henriksen, Tollbodgt. 4, Oslo. Tlf. 42 51 26.
Kasserer: Frk. Anna E. Westerlund, Grønnegt. 3, vær. 204, Oslo.

Styremedlemmer: O. Kavlie-Jørgensen, Bergen.
Leif Skogstad, Trondheim.
Trygve Moen, Drammen.
Varamenn: P. Lindblom, Oslo.
Odd Navestad, Sarpsborg.
Fru Torbjørg Schjelderup-Ebbe, Oslo.
Revisorer: B. Eckblad, Oslo.
Arne Krogdahl, Oslo.
Varamann: K. Monsen, Oslo.

Norges sjakkforbund har
postgirokonto nr. 124 74.

Meddelelse fra forbundet

Fra 1954 av blir Norsk sjakkblad sendt direkte til medlemmene. — Vi må derfor ha hver enkelt navn og adresse snarest, innsendt gjennom klubbene.

Norges sjakkforbund.

pitulere, da han står helt forsvarsløs overfor de foreliggende trusler.
26. Dd5†, Le6. 27. Dh†, Kf8. 28. De5†, Kg8. 29. De3, Dh1†. 30. Kg3, Dg1†. 31. Kh4, Dxc4. matt.

Anm. Hans Petter Bie.

199. Birds åpning.

Spilt i kretskampen i Telemark kl. A.

Øivind Johansen Rolf Elseth
Kragerø «Tårnet», Skien

1. f4, d5. 2. Sf3, e6. 3. e3, Le7. 4. Le2, c5. 5. 0—0, Sf6. 6. b3, 0—0. 7. Lb2, Se4. 8. d3, Lf6. 9. Se5, Sd6. 10. Sd2, Sc6. 11. Sdf3, Se7. (Svart spiller forsiktig. Han våger ikke Sf5 p.g.a. 12. Dd2 etterfulgt av 13. g4.) 12. g4, g6. 13. De1, Lg7. (truer f6.) 14. Sh4, b6. 15. Dg3, Lb7. 16. Tf2, Tc8. 17. Ta f1, f5. (Svart vil spille d4 for å åpne diagonalen a8—h1.) 18. Lf3, Dc7. 19. g5, Sf7. 20. Sxf7, Lxb2. 21. Sh6†, Kh6. 22. Lg2, e5. (Svart truer med exf4. 24. Dxf4, Le5! eller 24. exf4, Ld4!) 23. Sf3! exf4. 24. Dxf4, Dxf4. 25. exf4, Kg7. 26. c4 (Best var muligens Te1.) Lc3. 27. Te2, Sg8? (Svakt. Den hvite springer er jo patt.) 28. Sxg8, Kxg8. 29. Tc1, (Riktig var Te7!) d4. 30. Te7, Tf7. (Svart gir kvalitet. Han skulle ha spilt Lxf3! Derimot ikke Tb8? 31. Se5! med vinststilling.) 31. Txf7, Lxf3. (På Kxf7? 32. Se5†) 32. Txa7, Ld2. 33. Tb1, Le3†. 34. Kf1, Lxg2†. 35. Kxg2, Lxf4. 36. h4, Te8. Partiet går nå over i et interessant sluttspill.

37. Tf1, Ld2. 38. Tb7, La5. 39. a3! (truer b4 som vil gi fribonde), Te6. 40. Tb1!, (Nå truer hvit med offisersvinst) Lc3. 41. b4, cxb4. 42. axb4, Te2†. 43. Kg1! (På Kf1? Th2!) Td2.

44. Txb6, Txd3. 45. c5, Te3. 46. c6, d3. 47. Tb8† (Eller 47. c7, Ld4. 48. Tb8†! og vinner) Kf7. 48. c7, d2. 49. c8D, Te1†. 50. Kg2, Te2†. 51. Kf3! oppgitt.

Anm. Øivind Johansen.

Nr. 200. Slavisk forsvar.

Spilt i finalen i Oslomesterskap for lag 1952, kl. B.

R. Andersen Kr. Sagen
Grønlija Asker

1. d4, Sf6. 2. Sf3, d5. 3. c4, c6. 4. e3, e6. 5. Ld3, Le7. 6. Dc2, 0—0. 7. 0—0, Sbd7. 8. Sc3, dxc4. 9. Lxc4, h6. 10. Te1, Sfd5. 11. a3? (e4 er bedre her, men hvit vil med teksttrekket holde de lengste diagonalen for sin løper. På 11 e4 kan f. eks. følge Sb4. 12. Dc2 Sb6. 13. Lb3, c5!).

11. —, f5. 12. Sxd5?? (En strategisk tabbe. Hvit kan nå ikke få gjenomført e4, da svart blokerer sentrum med en stonewall-oppygning og får gode sjanser på K-fløyen. — For en gangs skyld blir det svarts kongeløper som angir melodien i D-gambit.) 12. —, cxd5! 13. Ld3, g5. 14. h3 (en svekkelse. Hvit forstår ikke situasjonens alvor) Ld6. 15. Le2, Tf7. 16. g4, Sf8! (Et godt springertrekk, som åpner for den annen løper, samtidig som tårnet truer med å ta c-linjen i besiddelse) 17. Ld2, fx g4. 18. hxg4, h5! (Nå åpner et dobb. bondeoffer veien til den hvite kongen). 19. gxh5, g4. 20. Se5, Dh4! 21. Sx g4, Tg7. 22. Dd1??, Dh2†. Hvit overså matten i tidsnød, men stillingen var håpløs likevel.

Anm. R. Andersen.

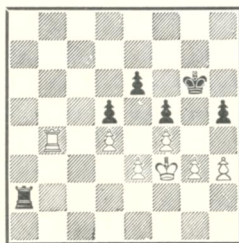
Fra VM for damer i Warszawa 1935.

Her bringer vi partiet mellom vår mester og den uovervinnelige Menchik, som hadde seiret i alle Fides VM turneringer. Hun vant også denne turneringen ved å vinne samtlige partier.

Nr. 201. Bird.

Vera Menchik C. Skjønberg
Tsjekkoslovakia Norge

1. f4, d5. 2. Sf3, Lf5. 3. e3, e6. 4. b3, Sf6. 5. Lb2, a6. 6. Le2, Sc6. 7. 0—0, Lc5. 8. d4, (vinner et tempo men svekker e4) La7. 9. Ld3, Se4. 10. Sbd2, Sxd2. 11. Dxd2, Lxd3. 12. cxd3, (hvit får nå anledning til å angripe på D-fløyen ved å legge press på den åpne c-linjen). 0—0. 13. Tac1, Lb6. 14. Se5, La5. 15. Lc3, Sxe5. 16. dxe5, Lxc3. 17. Dxc3, c6. 18. d4, Tc8. 19. Tc2, De7. 20. b4, b5? (svekker D-fløyen) 21. Tff2, f6. 22. Dc5, Df7. 23. exf6, gxf6. (bedre enn Dxf6, som vil innestenge bøndene) 24. Db6, Ta8. 25. Txc6, Tfb8. 26. Dc5, Td8. 27. Tc7, Dg6. 28. Dc2, Dxc2. 29. Tfxc2, a5! 30. bxa5, Txa5. 31. Tc3, Txc8. 32. Txc8†, Kf7. 33. Tc2, Ta3. 34. Kf2, b4. 35. Kf3, h5. 36. Tb2, f5. 37. g3, Kf6. 38. h3, Kg6. 39. Txb4, Txa2.

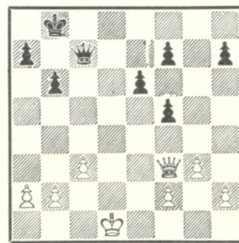

40. Tb8, Kg7. 41. Te8, Ta6. 42. g4, hxg4†. 43. hxg4, fxc4†. 44. Kxg4, Kf7. 45. Th8, Kg7. 46. Th5, Ta3. 47. Te5, Kf6. 48. Kf3, Tb3. 49. f5, exf5. 50. Tx d5, Ke6? Her måtte Tb1 vært spilt. 51. Te5†, Kf6. 52. Kf4, Tb1. 53. Txf5†, Ke7. 54. Ke5, Tb5†. 55. d5, Tb6. 57. d6†, Txd6. 58. Tf7†, Kxf7. 59. Kxd6, Kf8. 60. Ke6 og vinner.

Fra gamle dager

I 1925 ble en liten by, Baden-Baden, som ligger i en av Schwartzwalds mange idylliske dalfører i Syd Tyskland, kjent over hele sjakkverden. Der ble spilt en stor, internasjonal turnering med 21 deltakere. Av de store mestere manglet verdensmesteren Capablanca og tidligere verdensmester Lasker — premiernes størrelse har antagelig ikke vært tillokkende nok for dem. —

Aljechin viste sin store styrke og seiret med 12 vinst og 8 remis. Hans sterke spill viste at han med full rett kunne utfordre til kamp om VM. (I 1927 fratok han Capablanca VM ved å vinne 6 partier, tape 3 og 25 ble remis.) Aljechin laget et lærerikt sluttspill i partiet mot Bogoljubow.

Aljechin, som har svart, er i trekket. Hvit har gode sjangser p. g. av bondemajoriteten på dronningfløyen. Den eneste sjanse for svart til å holde partiet, er om han kan klare å få dronningen aktivt i kampen.

1. —, Dd7†. 2. Kc1, Db5. 3. b3, Df1†. 4. Kb2, Dh3. 5. Dc6, Det eneste mulige vinstforsøk, for på Dh1, kommer e5. Dxb2. 6. De8†, Kb7. 7. Dxf7†, Kb8. 8. De8†, Kb7. 9. Dd7†, hvit må ta noen sjakker da han er i tidsnød, Kb8. 10. Dd8†, Kb7. 11. Dd7†, Kb8. 12. De8† Kb7. 13. Df7†, Ka6. 14. Dxe6, Dxf2†, ved avbytningene stiger svarts remis sjangser. 15. Kc1, På Ka3, Dc5†. Kb7! Svart gikk ikke i fellen hvit hadde satt opp for ham, for på Dxa2. 16. Dc8†, Ka5. 17. b4†, Ka4. 18. Da6† og etter dronningbytte og c4 er det vinst for hvit. 16. Df7†, Kc6. 17. De6†, Kc7. 18. De5†, Kc6. 19. a4, Df1†. 20. Kd2, Df2†. 21. Kd3, Df3†. 22. Kc2, remis.

Oslo mesterskapet 1953.

Resultatene ble:

Dameklassen: 1) fru Klinge. 2) fru Skjønberg. 3) fru Schjelderup-Ebbe.

Mesterklassen gr. I: 1) O. B. Morcken. 2) J. Saurén. 3) O. Flater.

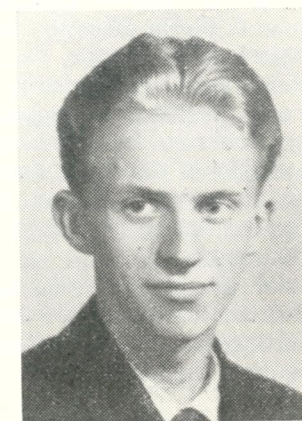
Gruppe II: 1) E. Myhre. 2) Y. Bar-da.

I kl. A ble disse gruppevinnere og nyemesterspillere: J. Andreassen, K. Bøckmann og Arne Underland.

I kl. B ble disse gruppevinnere: Rudolf Amundsen, Finn Marcussen, L. Allesch.

I kl. C ble disse vinnere: E. Ingebretsen, Harald Wavik, Olav Hauge, J. Skorpen, Birger Amundsen, A. Bjerke og Lorang Westbye.

Kretsen avsluttet sesongen 13. mai med lynturnering. Det deltok 90, og vinnere i de resp. klasser ble: Arne Krogdahl, Sverre Hellum, Leif Sæter og Hasselberg Nilssen.

Fridrik Olafsson.

NORDISK SJAKKFORBUNDS TURNERING

ble arrangert av Dansk Skak Union i Esbjerg i dagene 2.—13. august. Landslagsklassen, som er begrenset til 12 mann, herav 3 plasser til Sverige, og 2 plasser hver til Norge, Danmark, Finland og Is-

land, samt den 12. plass er reservert næværende «Nordisk mester» Baldur Møller, Island.

Turneringen ble en stor triumf for den 18-årige islendingen **Fridrik Olafsson**, som seiret med 9 p. Han vant mesterklassen i nordisk i 1950 uten tap. I år vant han også det Islandske mesterskap, samt ble han nr. 4 i VM for juniorer. Baldur Møller møtte ikke for å forsvare sitt mesterskap. Han er sannsynligvis ikke i form, for han ble nr. 7 i årets mesterskap for Island.

2) Sköld, Sverige 7½. 3) Aksel Nielsen, Danmark og O. Sterner, Sverige, 7. 4) Bent Larsen, Danmark og Vestøl, Norge, 6½. Videre rekkefølge ble: Chr. Poulsen, Danmark, 6. Karlin, Sverige, 5. Blomberg og Solin, Finland, 4. Storm Herseth, Norge, 2 og Hildebrandt, Sverige, 1½.

I mesterkl. gr. A: 1) Sundberg, Sverige, 8 p. 2) Fastberg, Finland, 7½. 3) Børge Andersen, Danmark og Østeraas, Norge, 7. Gr. B: 1) Laurine, Sverige, 9½ p. 2) Ingerslev, Danmark 8. 3) Storm, Norge, 7. 4) From, Danmark, 6½.

Dessuten ble det spilt to grupper i klasse I som ble vunnet av Johannes Christiansen, Danmark og E. Munksgaard, Danmark.

Et sjakkelig mareritt

Det var engang et lite land. I det landet var folk flest glade og fornøyde, og ingen skyldte penger noe sted. Særlig mannfolkene likte å møtes om kveldene for å tenke i opphøyet ro og fred over et parti sjakk.

Etter hvert stiftet disse mennene sjakkklubber, som igjen sluttet seg sammen til kretsag. Og til sist ble alle klubbene smeltet sammen i et sjakkforbund for hele landet.

Nå ble det store hjulet satt i sving. Alle klubber betalte en fast, årlig kontingent til forbundet, og til gjengjeld fikk de en innholdsrik sjakkavis, tilskudd til lokale turneringer og høve til å møtes med alle andre klubber i landet til en riktig mandig sjakkdyst.

Det gikk mange år i fryd og gammen. Kontingenten ble betalt punktlig, for hver eneste mann visste at kontingenten var livsnerven i sjakkforbundet, og uten den ville forbundet gå konkurs og alle goder utebil.

Men så hendte det at noen menn i en sjakkklubb spilte så mye sjakk at de i to samfulle år helt glemte å betale kontingenten til forbundet.

Det tredje året fikk de plutselig lyst til å møte andre store sjakkmenn til et stort landsmesterskap i sjakk. Da kom marerittet. De fikk ikke lov til å delta. Sjakkavisen kom ikke lenger ut, og den støtten de hadde håpet på til en lokal sjakkpropaganda, uteble.

Klubber! Skyv sjakkbrettet et øyeblikk til side og gå snarest mulig til nærmeste postkontor med den kontingenten dere skylder!

Husk postgirokonto nr. 124 74! La refrenget være:

Sjakk er livets edle salt.

Kontingenten er betalt!

Anna E. Westerlund.

Smyslov seiret

Kandidatturneringen som strakk seg over 7 ukers kamp, ble en altfor hard påkjenning for deltakerne, så partiene i de siste rundene viste tydelig tretthet. Utholdenheten og nervestyrken kom her til å spille en avgjørende rolle. Når vi skal bedømme resultatet av hver enkelt spillers innsats, må vi ta sekundantsspørsmålet i betraktning. En kan således nevne at de 9 russiske spillere hadde med seg 16 mann, men Reshevsky møtte med kone og barn!

Det var ikke gått mange rundene før det var klart at kampen ville i første rekke komme til å stå mellom Reshevsky og Smyслов. De fulgtes til 12. runde, da tok Smyслов ledelsen.

I 19. runde oppsto en dramatisk episode i partiet Szabo-Reshevsky. Szabo overså en 2 trekksmatt og partiet ble remis. Dette viser at trettheten begynner å melde seg. I 21. runde ble det en sensasjon. Kotov var mesteren for å lage den: han slo Smyслов. Stillingen er nå at Reshevsky og Smyслов leder med 12½. Deretter kommer Bronstein med 12, Keres 11½. Spenningen stiger. Hvem av disse 4 kommer til å seire? Ville Reshevskys krefter holde ut? Hans innsats hadde vært fenomenal. De neste rundene viste at Reshevsky hadde blitt overtrett. Således spilte han bort partiet mot Kotov. Mot Geller klarte han ikke å føre en enkel vinststilling til seier. Smyслов derimot fikk seier både over Geller og Keres. Kampen var faktisk avgjort da de to store møttes i 25. runde. Reshevsky satte alle kluter til, og ofret først 2 bønder, senere 1 til,

men fikk ikke noen avgjørende fordel, og det gikk mot remis, men så «bukket» han, og Smyслов avsluttet partiet elegant med Reshevsky i et mattnett. Spenningen var over, og Reshevsky var den første som lykkønsket Smyслов med seieren.

Resultatet ble (1. og 2. omgang):

Smyslov.....	9½	-	8½	-	18
Bronstein.....	8½	-	7½	-	16
Keres.....	7	-	9	-	16
Reshevsky.....	8½	-	7½	-	16
Petrosjan.....	7½	-	7½	-	15
Geller.....	6	-	8½	-	14½
Najdorf.....	8	-	6½	-	14½
Kotov.....	6½	-	7½	-	14
Taimanov.....	7	-	7	-	14
Averbach.....	6	-	7½	-	13½
Boleslavsky.....	7½	-	6	-	13½
Szabo.....	6	-	7	-	13
Gligoric.....	6	-	6½	-	12½
Euwe.....	7½	-	4	-	11½
Ståhlberg.....	3½	-	4½	-	8

Smyslov er en 32-årig amatør-operasanger fra Moskva. Han begynte å spille sjakk i 6 års alderen. Som 17-åring vant han Moskvamesterskapet og 3 år senere ble han stormester. I VM. 1948 ble han nr. 2 og i kandidatturneringen 1950 nr. 3.

„Stabekk-cupen 1953“

Stabekk Sjakkklubb har i høst avviklet en stor cup-turnering i sjakk og innbydelse til denne ble sendt til samtlige klubber i Oslo og omegns sjakkrets samt til en del andre klubber. Det er første gang en turnering av denne art er arrangert her i landet, og den store deltakelse og interesse den ble gjenstand for, har vist

at en slik sjakk-cup nettopp må ha vært noe våre sjakkspillere har ventet på. Som navnet på arrangementet viser, ble kampene spilt etter utslagssystemet, dog med den reservasjon at alle deltakere var sikret deltakelse i minst 2 partier. Dette ble gjort for å sikre en så stor deltakelse som mulig, og ikke minst av propagandamessige hensyn idet arrangøren da kunne disponere over et stort antall spillere i de første runder. Kampene ble da avviklet slik at deltakere som tapte mer enn 1 poeng i de 2 første runder, gikk ut av turneringen. Arrangøren forbedret seg dog rett til å gjøre denne bestemmelse gjeldende også for de 3 første runder, idet den hele tiden måtte ha for øye å være sikret 16, 8 og 4 deltakere i sluttrundene. Parsammensetningen foregikk ved loddtrekning som spillerne selv foretok, og denne ble foretatt for hver runde. Fra og med 3. eller 4. runde ble kampene avviklet etter rent cup-system, slik at det måtte omkamp til hvor partiene endte med remis. Det ble forøvrig brukt vanlig betenkningstid: 40 trekk på 2 timer. Det ble spilt i to klasser: 1. kl. for landslags- og mesterspillere, 2. kl. for øvrige deltakere, og startkontingenten var satt til kr. 6,00 for begge kl. Premiene betegnet, i likhet med arrangementet forøvrig, noe helt nytt, idet de var satt opp med henblikk på neste års landsturnering i Drammen, og ikke minst premienes størrelse sikret arrangøren foruten en fyldig deltakelse, de fleste av våre fremste spillere. Det var satt opp fire premier i hver klasse:

1. pr. Værelse 8 dager Grand Hotell, Drammen, verdi kr. 160,—

2. pr. Værelse 8 dager Grand Hotell, Drammen, verdi kr. 120,—
3. pr. Værelse 8 dager Grand Hotell, Drammen, verdi kr. 100,—
4. pr. Værelse 8 dager Grand Hotell, Drammen, verdi kr. 65,—

Av disse var 4. pr. i kl. 1 satt opp av Norges Sjakkforbund, og 4. pr. i kl. 2 av Oslo og Omegn Sjakkrets. Dessuten var det satt opp en ekstrapremie for turneringens mest overraskende resultat. En gave fra Sig. Heiestad som besto av hans nye bok: «Sjakk-matt» med forfatterens dedikasjon. Det var således premier for over kr. 900,— og at arrangøren likevel kom fra foretagendet med økonomisk utbytte, viser at det nytter å sette igang storarrangement her i landet.

Turneringen startet søndag 27. september i Kinofestsalen, Stabekk, med dobbeltrunde. I alt stilte 74 spillere til start, derav 16 deltakere i 1. kl. med Olaf Barda, Aage Vestøl, Otto B. Morcken, Storm Herseth, Odd Flater, Th. Østeraas og Per Lindblom i spissen. Etter de 2 første runder gjensto det 10 deltakere i kl. 1, her måtte bl.a. Storm Herseth og Per Lindblom si takk for seg. Barda vant begge sine partier, i 1. runde mot Flater og i 2. runde mot Lehner. Videre slo Vestøl Knut Bøckman, mens han spilte remis mot Morcken, som forøvrig beseiret Østeraas. Første dags peneste parti var imidlertid Østeraas mester for, idet han kom med et overraskende offisersoffer i sitt parti mot Storm Herseth og dermed sikret seg retten til 3. runde. I kl. 2 gjensto det 33 deltakere til denne runde, men fallsprosenten i begge klasser var likevel overraskende stor. 3. og 4. run-

de ble spilt i Oslo Scakselskaps lokaler søndagen etter, og rundene ble omfattet med den største interesse, idet arrangørene kunne glede seg over en god publikumstilstrømning. Oslo Scakselskap fortjener forøvrig stor honnør forat de stilte sine prektige lokaler til Stabekk Sjakkklubbs disposisjon. Ikke mindre enn 4 av de 5 partier i 1. kl. endte den negang remis, det var bare Erl. B. Hansen som klarte seier i sitt parti mot Opsahl. For 4. runde var dermed følgende spillere klare: Barda, Vestøl, Morcken, Erl. B. Hansen, Sauren, Kr. Stanes, G. Christiansen og Østeraas. I kvartfinalene hadde Barda et spennende parti mot Stanes, som etter et forhastet dronningavbytte fikk et dårligere sluttspill og dermed var ute av dansen.

Partiene Østeraas - Christiansen - Morcken - Sauren endte remis. I omkampen sikret Morcken seg semifinaleplass ved seier over Sauren, mens det tok lang tid før Østeraas og Christiansen ble enige om semifinaleplassen. Først i det 5. parti, etter sammenlagt ca. 30 timers spill, var den ledige plass klar for Christiansen. Av resultatene i 2. kl. kan nevnes at eneste gjenværende kvinnelige deltaker, fru Schjelderup-Ebbe, ble slått av Kr. Nymoen. Forøvrig begynte den unge juniorspiller, Tor Jan Nilsen fra Oslo Scakselskap å gjøre seg bemerket, idet han i 4. runde satte en såvidt sterk spiller som Asbj. Kristiansen fra «Stjernen» utenfor. Arrangørens eneste gjenværende spiller, Oddmar Olsen, måtte også si farvel til årets «Stabekk-cup» i sitt parti mot Sig. Mork, som sammen med H. G. Johannessen, O. Giverholt Hansen, As-

bjørn Sander, Hans Gallis og E. Kulseth avtegnet seg som klassens favoritter. I forbindelse med disse runder ga Storm Herseth en meget vellykket simultanoppvisning hvor hans motstandere fikk velge farge, et prisverdig eksempel som sikkert gjør slike simultanoppvisninger mer lærerike for deltakerne.

Etter at 2. kl. hadde avviklet en runde i forbindelse med «Sjakkens Dag», var også denne klasse klar for kvartfinalene, og her vant H. G. Johannessen over Giverholt-Hanssen, E. Kulseth over T. Dahl, Tor Jan Nilsen overrasket igjen mot W. Lemberg, mens A. Sander fra Skarnes bukket bort sin semifinaleplass mot Sig. Mork.

Så var alt klart for de spennende semifinaler som også ble spilt i Oslo schakselskap. Vestøl beseiret Christiansen i et feiende parti, mens O. Barda trakk sammen med Otto B. Morcken. Sistnevnte førte de hvite brikker, og tilskuerne opplevde et hektisk parti i riktig cupstemning. Morcken spilte i sikker stil, i bevisstheten om at en remis ikke ville gi noen finaleplass løsnet han på sitt vanlige spillesett, som nærmest setter en remis som mål, tvang Barda på defensiven og sørget for turneringens hittil største overraskelse ved å forvise Barda til en 3. eller 4. plass.

I kl. 2 endte partiene H. G. Johannessen - Sig. Mork og Jan Tore Nilsen - E. Kulseth remis. I omkampen sikret imidlertid H. G. Johannessen og E. Kulseth fra «Norrøna» seg finaleplassene. Disse ble så spilt i Oslo Sporveiers festlokale på Bjølsen søndag 1. november i forbindelse med andre sjakkarrangements

med Stabekk Sjakklubb som regis-
sør. Foruten finalekampene ga Fred-
rik Storm en simultanoppvisning,
dessuten gikk «Stabekk-cupen» lyn-
turnering av stabelen. I finalen viste
igjen Vestøl at han fortiden er inne
i en sterk periode. Etter en elegant
offerkombinasjon kunne han gå ut
av turneringen som den første vin-
ner av «Stabekk-cupen». Partiet had-
de forøvrig alle de ting som skal til
for å få betegnelsen en typisk cup-
kamp og tjener også annenpremie-
vinneren Otto B. Morcken til stor
ære. I kampen om 3. og 4. premien
uteble Olaf Barda, som dermed fikk
4. premien etter Georg Christiansen.
3. premien var forøvrig en pen pres-
tasjon av denne spiller. I kl. 2 vant
E. Kulseth, Norrøna, 1. premie ved
sin seier over H. G. Johannessen. På
tredje plass kom denne klasses «dark
horse» Tor Jan Nilsen ved sin seier
over Sig. Mork. Det er all grunn til å
følge denne unge spiller med stor
oppmerksomhet i tiden framover, og
sammenlagt står han uten tvil som
turneringens største overraskelse, og
ekstrapremien, Sig. Heiestads nye
bok: «Sjakk-matt» tilfalt ham.

I lynturneringen som ble spilt med
klokke med 5 minutters betenkings-
tid, en form for lynturnering som
også bør vinne innpass her i landet
da den brukes i så og si samtlige
land hvor det spilles sjakk, fikk O.
Heggelund 1. premien fulgt av A.
Fossum, Odin og A. Krogdahl, Oslo
Schackselskap. Turneringen ble så
avsluttet med en fest lørdag 14. no-
vember, hvor premievinnerne fikk
den hyllest de fortjente, samtidig
som Stabekk Sjakklubbs formann,

Audun B. Cook, takket deltakerne og
ønsket vel møtt til «Stabekk-cupen»
1954.

Arendal schackselskap

Landets eldste sjakklubb.

Arendal schackselskap hadde en
verdig og hyggelig feiring av 70 års
jubileet i Håndverkeren 14. nov.

Formannen, Henry Kristiansen,
holdt en utmerket tale hvor han dro
fram interessante trekk fra selska-
pets historie. — Arendal Schacksel-
skap er landets eldste sjakk-klubb.
Det kan det ikke være noen tvil om,
sa formann. 11 mann var tilstede
under stiftelsen av selskapet i 1883.
Den første formann ble J. Chris-
tensen. Vanskene meldte seg ganske
snart, framgår det av protokollene.
Allerede 6 måneder etter starten sit-
ter formannen alene på en spille-
kveld, men man holdt det da gå-
ende, selv om man av og til måtte
innstille spillekveldene. På general-
forsamlingen i 1888 ble det forestå-
ende 5 års jubileum drøftet, og da
ble det besluttet å anvende de kr.
12,50 som befant seg i kassen til et
festmåltid. Pengene strakk dog ikke
til, medlemmene måtte spe på med
90 øre hver for å få dekket under-
skuddet. I 1899 ble klubbens virke
lagt ned, og den kom ikke opp av
bølgedalen før i 1903. I 1904 var det
hele 34 medlemmer, men tallet sank
i 1905 og 1906, og fra dette år til 1933
foreligger det ingen protokoll. Men
arbeidet ble gjenopptatt i 20-årene
under ledelse av bokbinder Bjørns-
hagen. Og fra den tid kan man si at

Arendal har hatt et rikt sjakkliv. —
Møtene måtte innstilles i 1942, men
arbeidet ble gjenopptatt straks etter
krigen var slutt.

Sjakkelskapet har på en verdig
måte representert byen utad, både
lagmessig og individuelt.

Formannen rettet en spesiell takk
til Bjørnshage og P. E. Syrdalen, og
til alle de som hadde vært aktive
og som hadde ledet klubben opp
gjennom tidene. Han uttrykte håp
om at de eldre spillerne ville møte
fram slik at de nye medlemmer kun-
ne nyte godt av deres erfaringer.

Erling Gauslaa leste sin sjakkpro-
log, bokbinder Bjørnshage dvelte ved
gamle sjakkminner, og en rekke te-
legrammer ble lest opp, fra nabo-
klubbene i Grimstad og Eydehamn
og fra sjakkkretsen, dessuten fra
seks av de kjente Oslo-klubbene og
fra forbundets president, hr. Heie-
stad.

Forbundet hadde sendt et tårn i
tinn som gave.

Videre var det korte taler av Er-
ling Gauslaa, formannen i kretsen,
O. Narten, verksmester Th. Thor-
bjørnsen, kontorsjef P. H. Pedersen
og tilslutt av Finess som takket for
maten.

Etterpå var det lynsjakk med vel-
dig deltakelse.

Gauslaa ble suveren vinner med
15 av 15 mulige.

Kl. A (16 deltakere)

1) Erling Gauslaa 15 poeng. 2) Ei-
nar Gauslaa 10½. 3) Mangor Olsen
10½. 4) Th. Thorbjørnsen 10. 5) P. E.
Syrdalen 9½. 6) T. Uldal 9½.

Kl. B.

1) Foss 8½. 2) Mørck 8. 3) Th. Lar-
sen 6.

Kl. C.

1) Knut Knutsen, 7½.

DRAMMEN SJAKKLUBB

har holdt årsmøte. A. Kraglund,
som har stått som formann i flere
år, nektet gjenvalg, og til nytt styre
ble valgt: C. Christensen (form.),
P. Alsaker-Nøstdal, O. Åvitsland, B.
Berntsen og J. Krøgli.

Da klubben er 50 år neste år, ble
det overlatt det nye styret å arran-
gere en jubileumsturnering isteden-
for NM.-turneringen, som klubben
søkte om — og ikke fikk.

Klubben har arrangert Drammens-
mesterskapet i sjakk i høst, med god
deltakelse. I mesterkl. ble det spilt
i 2 gr. I gr. 1: 1) D. Dittmansen. 2)
O. Åvitsland. 3) Th. Thorstensen.
I gr. II: 1) K. Ludvigsen. 2) H. Eli-
assen. 3) K. Nilsen, samtlige Dram-
men sjakklubb.

I finalen seiret Dittmandsen over
Ludvigsen og ble bymester 1953.

SJAKK I TØNSBERG FOLKESKOLE

Tønsberg sjakklubb har ved for-
mannen, N. Klungland, tatt initiati-
vet til sjakk i skolen. Som et ledd i
skolens fritidsbeskjeftigelse er det
nå i gang en studiesirkel i sjakk med
undervisning en gang ukentlig. Både
sjakklubben og skolens ansvarlige er
meget spent på utfallet av dette nye
forsøk.

Klubben har valgt nytt styre: Lek-
tor Hvalrygg (formann) Th. Thore-
sen, Willy Fran, N. Klungland og
Trygve Kopstad. N. Klungland, som
har stått som formann i 8 år og nå
nektet gjenvalg, ble tildelt kaptein
Bergs sølvmedalje for sin innsats
som formann.

HEDMARK SJAKKRETS

holdt i år kretsting i Brummund-
dal. Formannen Ivar Berget ble før